

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma.: 14.Gf.40.057/2023/12-II.

A felperes:

felperes1

cím1

A felperes képviselője:

dr. Bálint Lajos ügyvéd

cím2

Az alperes:

alperes1 Zártkörűen Működő Részvénytársaság

cím3

Az alperes képviselője:

Aparác, Siller és Tóth Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Frész-Tóth Balázs Miklós ügyvéd

cím4

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének jogkövetkezménye

A fellebbezést benyújtó fél: felperes és alperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.G.40.764/2022/11.

í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és
a peres felek között 2005. július 13-án létrejött kölcsönszerződést azzal nyilvánítja
érvényessé, hogy az árfolyamkockázatot teljes egészében az alperes viseli;
a felperes kölcsönszerződésből eredő tartozását 2015. július 13. napjára 476.743
(négy-száz-hetven-hatezer-hétszáz-negyven-három) forintban állapítja meg;
a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját 2015. július 13. napjára módosítja;
a feljegyzett eljárási illeték összegét 156.170 (száz-ötven-hatezer-száz-hetven) forintban
állapítja meg, ebből az alperes által fizetendő részt 76.124 (hetven-hatezer-száz-huszon-négy)
forintra leszállítja azzal, hogy a fennmaradó 80.046 (nyolcvan-ezer-negyven-hat) forintot az
állam viseli;
az elsőfokú eljárásban a pártfogó ügyvéd díját 26 (huszon-hat) %-ban az alperes köteles
viselni, 74 (hetven-négy) %-ban a felperes terhén marad;
az elsőfokú bíróság ítéletének fentieket meghaladó – a tartozás megfizetésére kötelező, a
kamattól mértékére, a részletfizetésre és a kereset részbeni elutasítására vonatkozó –
rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizen-öt) napon belül fizessen meg az alperesnek 27.623
(huszon-hétezer-hatszáz-huszon-három) forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 9.580 (kilencezer-
öt-száz-nyolcvan) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak 60 (hatvan) napon belül az állami adó- és
vámhatóság illetékbevételei számlájára 32.558 (harminckétezer-öt-száz-ötven-nyolc) forint
fellebbezési illetéket.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 115.434 (száz-tizen-ötezer-
négy-száz-harminc-négy) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

A másodfokú eljárásban a pártfogó ügyvéd díját 23 (huszon-három) %-ban az alperes viseli,
77 (hetven-hét) %-ban a felperes terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes pontosított keresetében az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását kérte, valamint az alperes kötelezését 693.719 forint megfizetésére. Álláspontja szerint az alperes az érvénytelen szerződésre nem alapíthat jogot, a kölcsön összege után legfeljebb a jegybanki alapkamatot igényelheti járulékként, míg a túlfizetés után köteles a jegybanki alapkamat másfélszerese + 3% késedelmi kamat megfizetésére.

II.

[2] Az alperes kérte a kereset elutasítását kérte. Az érvénytelenség jogkövetkezményét akként kérte levonni, hogy a bíróság a szerződést érvényessé nyilvánítja, melynek következtében a kirovó pénznemmé a forint válik, az ügyleti kamat pedig az irányadó forintkamat szerződéskori értékének kamatfelárral növelt mértéke. Így a felperes tartozik 1.109.145 forinttal, ami után 2011. december 10-től késedelmi kamat fizetésére is köteles.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy a felperes a szerződéskötés napján érvényes árfolyam 20%-os mértékű növekedéséig, azaz 189,816 HUF/CHF árfolyamig viseli az árfolyamkockázatot, azt meghaladóan nem. Megállapította, hogy a felperes szerződésből eredő tartozása az alperes felé 2012. január 12-én 877.743 forint; ennek alapján kötelezte a felperest, hogy a megállapított tartozását és az után 2012. január 13-tól a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat 7 százalékkal növelt összegű késedelmi kamatot fizessen meg az alperesnek havi 40.000 forintos részletekben akként, hogy az első részlet a jogerős ítélet felperes részére történő kézbesítését követő hónap 15. napján, az azt követő részletek minden hónap 15. napján esedékesek azzal, hogy bármely részlet megfizetésének elmulasztása esetén a teljes tartozás esedékessé válik. Ezt meghaladóan a kereset elutasította és kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 196.320 forint feljegyzett eljárási illetéket. Rögzítette továbbá, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját az alperes viseli.

III.1.

[4] Határozatában a fellebbezés szempontjából releváns tényként megállapította, hogy a felperes mint adós és az alperes mint hitelező 2005. július 13-án devizaalapú kölcsönszerződést kötöttek, ami alapján az alperes 2.472.000 forint kölcsönt nyújtott a felperesnek egy személygépjármű megvásárlásához 120 hónap futamidőre, 8,28% éves kamatláb meghatározásával, 8,59%-os THM mellett. A szerződés megkötésekor érvényes árfolyamot 158,58 forint/svájci frankban határozták meg. A szerződés részét képező törlesztési táblázat szerint a törlesztőrészletek havi összege 30.354 forint volt, amit az ugyancsak a szerződés részét képező alperesi üzletszabályzat XII.6. pontja értelmében módosít a devizaárfolyam-változás figyelembevételével meghatározott árfolyamkorrekció. Az üzletszabályzat XV.1. pontja szerint az adós fizetési késedelme esetén a mindenkori jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamat fizetésére köteles.

[5] Az alperes 2012. február 23-án tájékoztatta a felperest 164.743 forint lejárt tartozásról, egyúttal felszólította annak megfizetésére 2012. március 2-i határidővel és figyelmeztette, hogy a további fizetési mulasztás következménye az lesz, hogy a 2012. január 12-én kiadott felmondás hatályosul, és a teljes hiteltartozás egy összegben válik esedékessé. A kölcsön felülvizsgált elszámolása szerint az alperes a tisztességtelenül felszámított összeget az elszámolás 2015. február 1-jei fordulónapjával 284.224 forintban határozta meg.

[6] A Fővárosi Ítéltábla a 14.Gf.40.380/2021/5. számú közbenső ítéletében megállapította a kölcsönszerződés érvénytelenségét. A határozat indokolása szerint az érvénytelenség oka az, hogy az alperes nem adott a felperesnek világos és érthető tájékoztatást az árfolyamkockázat valós tartalmáról.

[7] Amennyiben az adós a devizaárfolyam 20%-os mértékű változásáig viseli az árfolyamkockázatot, tartozása az általa teljesített befizetések alapján 2012. január 12-én 877.743 forint.

III.2.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában utalt a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.380/2021/5. számú határozatára, majd az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 237. § (1)-(2) bekezdésének és a 6/2013. számú PJE határozat 4. pontjának felhívását követően rámutatott, hogy maga a felperes is úgy nyilatkozott a keresetlevélben, hogy amíg a változások alacsony összegűek voltak, addig fizette a törlesztőrészeket, és bízott abban, hogy nem kell tartósan magas összeget fizetnie. Bizonyos mértékű árfolyamváltozás elfogadása ezért még a megfelelő tájékoztatás hiányában is elvárható az adóstól, melyre figyelemmel akként nyilvánította érvényessé a szerződést, hogy a szerződéskötéskor irányadó árfolyam 20%-os mértékű emelkedéséig viseli a fogyasztó az árfolyamkockázatot, azt meghaladón azonban nem.

[9] Az alperes fentieknek megfelelő elszámolását, annak adatait, matematikai levezetését a felperes felhívás ellenére nem vitatta. Ez az elszámolás megfelel az Európai Unió Bírósága (EUB) C-472/20. számú határozatában foglaltaknak, amely értelmében a fogyasztó joga arra vonatkozik, hogy a vele szerződő és tisztességtelen feltételeket alkalmazó hitelező ne gazdagodjon a rovására ezen tisztességtelen feltételek alapján.

[10] Utalt arra is a törvényszék, hogy a 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 7. pontjára figyelemmel nem volt akadálya a felek kérelmeitől való eltérésnek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása során. Nem alkalmazhatta ugyanis a felperes által kért jogkövetkezményt, ami forint alapon, kamatmentesen vagy a jegybanki alapkamattal történő elszámolást jelentett volna, mivel utóbbi egy szerződésen kívüli elszámolási viszonyt jelentene, előbbi pedig még arra sem lenne tekintettel, hogy a felperes hosszú ideig használta az alperes által kölcsönzött pénzt. Az alperes által helyesnek tartott megoldás – forintalapú kölcsönszerződés piaci forintkamattal – szintén nem alkalmazható, egyrészt, mert a szerződő

felek szándéka nem forintalapú kölcsönszerződés megkötésére irányult, másrészt mert az a fogyasztó számára hátrányosabb következményekkel, magasabb fizetési kötelezettséggel járna a 93/13/EGK irányelv 7. cikk (1) bekezdésére figyelemmel.

[11] A fentiekre figyelemmel rendelkezett az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján az ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítéséről azzal, hogy a felperes késedelmi kamat megfizetésére is köteles a szerződésben meghatározott mértékben. Az 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 217. § (3) bekezdése alapján részletekben történő teljesítést rendelt el, mivel az egyösszegben történő visszafizetés méltánytalan helyzetbe hozná a fogyasztót.

IV.

[12] Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

V.

[13] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kötelezését 972.158 forint megfizetésére, mely marasztalási igényét utóbb 157.841 forintban határozta meg. Érvelése szerint a felek teljesítésének egymással szembeni, kölcsönös elszámolása során érvényesülnie kell az érvénytelenség elsődleges jogkövetkezményének, ami a joghatás kiváltására való alkalmatlanság. Ebből következően a felek ügyleti akarata teljes mértékben irreleváns. Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság azt nyilatkozatát is, hogy amíg a változások alacsony összegűek voltak addig fizette a törlesztőrészleteket és bízott abban, hogy nem kell tartósan magas összeget fizetnie, mivel az nem jelenti az árfolyamváltozás és a szerződés jogszerűségének elfogadását, csupán azt, hogy amennyiben a változások alacsony összegűek maradnak, nem kíván egy idő- és költségigényes pert kezdeményezni.

[14] Az ítéltábla felhívására akként nyilatkozott, hogy nem fogadható el számára az alperes másodfokú eljárásban előterjesztett – az árfolyamváltozást figyelmen kívül hagyó és szerződéses kamattal számított – elszámolása, mert az nem a jegybanki alapkamat alkalmazásával került kiszámításra. Állítása szerint nem esett késedelembe, mivel 2011. október 6-ig visszafizette az alperesnek a – jegybanki alapkamattal számolva – jogosan járó 3.087.521 forintot. Ehhez képest összesen 3.165.719 forintot fizetett, így a túlfizetése 78.198 forint, amely után az alperes a jegybanki alapkamat másfélszerese + 3% késedelmi kamat megfizetésére köteles, melynek összege 2023. szeptember 7-ig 79.643 forint. Ezen két összeg összeszámításából adódik a pontosított marasztalási igénye ($78.198 + 79.643 = 157.841$).

VI.

[15] Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó részének megváltoztatását és a részletfizetés engedélyezésének a mellőzését. Érvelése szerint nem tekinthető teljesen pervesztesnek, így nem köteles az összes feljegyzett eljárási illeték és a

pártfogó ügyvédi díj teljes viselésére, valamint a törvényszék a méltányos érdekeinek figyelmen kívül hagyásával engedélyezte a részletekben történő teljesítést.

[16] Az ítéltábla felhívására elkészítette az árfolyamváltozást figyelmen kívül hagyó, a szerződéskötéskori árfolyammal és a szerződéses kamattal számított elszámolását, amelyben a felperes tartozását 2015. július 13. napjára 476.743 forintban mutatta ki. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy nem zárkózik el egyezség megkötésétől, azonban arra olyan elvek mentén kerülhetne sor, hogy a felperes bizonyos mértékig viseli az árfolyamkockázatot – mivel annak csak a korlátlan fogyasztó általi viselése tisztességtelen –, illetőleg tartozás kimutatása esetén ún. egyenértéki kamat megfizetésére köteles. Az ilyen módon történő elszámolás álláspontja szerint megfelel az EUB ítélkezési gyakorlatának, valamint a régi Ptk. 237. §-ának, az 1/2010. (VI. 28.) PK véleményben és a 6/2013. számú PJE határozatban foglaltaknak is.

VII.

[17] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében bírálta felül.

IX.

[18] A fellebbezések részben alaposak.

X.

[19] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a rendelkezésre álló adatok alapján kiegészíti a következőkkel.

[20] Abban az esetben, ha a felperes nem köteles viselni az árfolyamváltozásból eredő terhek meghatározott részét sem, a kölcsönszerződésből eredő tartozása – a szerződés szerinti kamattal számítottan – 2015. július 13-án 476.743 forint.

XI.

[21] Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a releváns tényeket megállapította, érdemi döntésével és indokaival az ítéltábla részben értett egyet az alább kifejtettek miatt.

XI.1.

[22] A Kúria a perbelihez hasonló tényállású ügyben hozott precedensértékű Gfv.VI.30.205/2023/2. számú döntésében részletesen kifejtette, hogy az érvényessé nyilvánítás eredményeként a 93/13/EGK Irányelv EUB által értelmezett célkitűzései az alábbiak szerint valószínűsíthetőek meg.

[23] Az uniós jogalkotó által a fogyasztói irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott cél arra irányul, hogy a felek közötti egyensúlyt akként állítsa helyre, hogy közben főszabály szerint fenntartsa a szerződés egészének érvényességét, nem pedig arra, hogy a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződést semmissé nyilvánítsa (C-472/20. sz. Lombard Pénzügyi és Lízing Zrt. kontra PN ügyben 2022. március 31-én hozott ítélet, ECLI:EU:C:2022:242, 54. pont; C-118/17. sz. Zsuzsanna Dunai kontra ERSTE Bank Hungary Zrt ügyben 2019. március 14-én hozott ítélet, ECLI:EU:C:2019:207, 40. pont; C-932/19. sz. JZ kontra OTP Jelzálogbank Zrt. és társai ügyben 2021. szeptember 2-án hozott ítélet, ECLI:EU:C:2021:673, 40. pont). A szerződési feltételek tisztességtelen jellegét megállapító tagállami bíróságok feladata egyrészt a nemzeti jog alapján meghatározni az ebből eredő jogkövetkezményeket abból a célból, hogy a szóban forgó feltételek ne jelentsenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, másrészt értékelni azt, hogy az érintett szerződés ezen tisztességtelen feltételek kihagyásával is fennmaradhat-e (C-472/20., 53. pont; C-126/17. sz. ERSTE Bank Hungary Zrt. kontra Czakó Orsolya ügyben 2018. február 22-én hozott végzés, ECLI:EU:C:2018:107, 38. pont). {Gfv.VI.30.205/2023/2. számú határozat [51] bekezdése}.

[24] Az EUB a 2023. április 27-én magyar előterjesztésre hozott C-705/21. számú határozatában megerősítette azt a korábbi gyakorlatát, hogy a fogyasztói irányelv 6. cikke (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ha a nemzeti bíróság megállapítja a szolgáltató és a fogyasztó között létrejött szerződésben szereplő tisztességtelen feltétel semmisségét, e bíróság nem egészítheti ki a szerződést e feltétel tartalmának módosításával (C-705/21. 38. pont; C-269/19. sz. Banca B. SA kontra A.A.A. ügyben 2020. november 25-én hozott ítélet, ECLI:EU:C:2020:954, 30. pont; C-482/13, C-484/13, C-485/13 és C-487/13. sz. Unicaja Banco, SA és Caixabank SA kontra José Hidalgo Rueda és társai és Caixabank SA contre Manuel María Rueda Ledesma és társai egyesített ügyben 2015. január 21-én hozott ítélet, ECLI:EU:C:2015:21, 31. pont) a fogyasztói irányelv 7. cikk (2) bekezdése által elérni kívánt hosszú távú, az ilyen szerződésekben foglalt tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetésére irányuló cél elérése érdekében (C-705/21. 40. pont; lásd ebben az értelemben: C-125/18. sz. Marc Gómez del Moral Guasch kontra Bankia SA ügyben 2020. március 3-án hozott ítélet, ECLI:EU:C:2020:138, 60. pont). {Gfv.VI.30.205/2023/2. számú határozat [52] bekezdése}.

[25] Az EUB két konkrétan megjelölt érvényessé nyilvánítási módszer tekintetében állapította meg az uniós joggal való összeférhetetlenséget (C-705/21. 41. pont), amikor kimondta, hogy a nemzeti bíróság nem orvosolhatja a szerződésnek az abban szereplő valamely kikötés tisztességtelen jellegéből eredő érvénytelenségét oly módon, hogy e szerződést érvényesnek nyilvánítja, és egyidejűleg módosítja annak pénznemét és az említett szerződésben rögzített kamatlábat. Másrészt az EUB – ugyan részletesebb indokolás nélkül – ugyancsak ilyen tiltott bírói szerződésmódosításnak tekintette a deviza árfolyamának maximálását (ez feleltethető meg a Kúria Konzultációs Testülete által kidolgozott elszámolási módnak), amelynek dogmatikai alapját az képezte, hogy a tisztességtelen mértékű árfolyamkockázatot nem lehet a fogyasztóra telepíteni, de az egyenértékűség követelményének megfelelően az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonásánál törekedni kell arra, hogy egyik fél se kerüljön a másikkal szemben aránytalanul kedvezőbb,

illetve méltánytalanul súlyosabb vagyoni helyzetbe, más szóval meg kell akadályozni bármelyik fél jogalap nélküli gazdagodását. A jogkövetkezmények levonásának ezen elve kiolvasható uniós jogforrásból is, hiszen a 2014. február 4-én kelt, a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU rendelet módosításáról szóló 2014/17/EU irányelv (30) preambulum bekezdésére tekintettel megállapított 23. cikk (4) és (6) bekezdésében a 20%-os mértékű árfolyamkockázatot tekintette olyannak, mint amelyet a fogyasztó tájékoztatás hiányában is viselni köteles. Abból azonban, hogy az EUB a C-705/21. számú ítéletben egy ennek az elvnek megfelelő bírói rendezést is elvetett, az következik, hogy a jogkövetkezmények levonása során az EUB a hangsúlyt – a korábbi joggyakorlatában (C-212/20. sz. M.P. és B.P. kontra „A.” prowadzący działalność za pośrednictwem „A.” S.A. ügyben 2021. november 18-án hozott ítélet, ECLI:EU:C:2021:934, 69. pont; C-19/20. sz. I.W. és R.W. kontra Bank BPH S.A. és Rzecznik Praw Obywatelskich ügyben 2021. április 29-én hozott ítélet, ECLI:EU:C:2021:341, 68. pont; C-520/21. 77. pont) is megjelenő elv alapján – a szankciós jellegre helyezte át. Összegezve a fentieket: a nemzeti bíróság a tisztességtelen feltétel tartalmának megváltozását eredményező jogi megoldással nem jogosult helyreállítani az e feltétel okozta jelentős egyenlőtlenséget, mert e lehetőség sérthetné a fogyasztói irányelv 7. cikke által elérni kívánt hosszú távú célt, amely az ilyen szerződésekben foglalt tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetésére irányul [C-705/21. 40. pont]. {Gfv.VI.30.205/2023/2. számú határozat [53] bekezdése}.

[26] A fentieken túl a Kúria a szintén precedensértékű Gfv.VI.30.206/2023/2. számú határozatában akként foglalt állást, hogy a bemutatott uniós joggyakorlat és a legutóbb hozott C-705/21. számú ítélet sem zárja ki az érvényessé nyilvánítást az alkalmazható jogkövetkezmények közül, mert az érvénytelenség oka nem önmagában a kirovó és a lerovó pénznem eltérése, hanem az ebből eredő árfolyamkockázat viselésének a fogyasztóra gyakorolt hatásainak átláthatatlansága, ez pedig az érvényessé nyilvánítás keretében maradéktalanul megszüntethető azzal, hogy az árfolyamkockázatot nem a fogyasztó viseli, az alól teljes mértékben mentesül. Ez nem jelent az uniós joggyakorlat fogalomkészlete szerint tiltott szerződésmódosítást (2012. június 14-i Banco Español de Crédito ítélet, C-618/10, EU:C:2012:349, 65. pont és a C-488/11. 57. pont), mert lényegét tekintve arról van szó, hogy – ha a kockázattelepítés tekintetében adott tájékoztatás átláthatatlan – a teljes szerződés megdőlése esetén az a jogkövetkezmény, hogy kiesik az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő feltétel, a szerződés a kockázattelepítő rendelkezések nélkül fennmaradhat. {Gfv.VI.30.206/2023/2. számú határozat [79] bekezdése}

[27] Az EUB által adott útmutatásnak megfelelően ezért a nemzeti bíróságnak úgy kell a fogyasztó érdekeit védelemben részesítenie, hogy – a jogalap nélküli gazdagodás elveinek megfelelően – a megszűnt szerződések esetén visszatérítteti, míg a meg nem szűnt szerződések esetén teljesítésként elszámolja neki azokat az összegeket, amelyeket a pénzintézet a nem átlátható módon a fogyasztóra telepített árfolyamkockázat alapján szedett be, vagy írt elő (lásd ebben az értelemben: C-472/20. 58. pont), míg a szerződés egyéb – nem tisztességtelen – feltételei változatlan tartalommal kötik a feleket. Ez az elszámolási mód az alábbiak miatt megfelel az EUB C-705/21. számú ítélete 48. pontjában lefektetett elveknek és az uniós jogra tekintettel értelmezett magyar jogszabályi rendelkezéseknek is. {Gfv.VI.30.206/2023/2. számú határozat [81] bekezdése}

[28] Ha a nem átlátható módon a fogyasztóra telepített árfolyamkockázat viselését kimondó kikötést elhagyjuk a szerződésből, amelynek eredményeként a kölcsön tőkeösszegének és járulékaiknak (kamat és esetlegesen a százalékban meghatározott kezelési költség) visszafizetésére a folyósításkori árfolyamon és kamatmértékkel kerül sor, akkor ezzel teljesül az az EUB joggyakorlatával értelmezett irányelvi célkitűzés, hogy a fogyasztó mentesül a tisztességtelen rendelkezés valamennyi következményéről, az árfolyamkockázatot teljes egészében a pénzintézet viseli. {Gfv.VI.30.206/2023/2. számú határozat [82] bekezdése}

XI.2.

[29] A fentiek alapján a felperes alappal hivatkozott arra, hogy az árfolyamkockázatról való nem megfelelő tájékoztatás okán egyáltalán nem köteles viselni az árfolyamváltozásból eredő terheket. A törvényszék nem megfelelően nyilvánította tehát érvényessé a szerződést oly módon, hogy a fogyasztó a szerződéskötéskori árfolyamhoz képest 20%-kal magasabb árfolyamig (189,816 forint/svájci frank) köteles viselni az árfolyamváltozásból eredő terheket. A kifejtettek szerint ugyanis a nemzeti bíróság a tisztességtelen feltétel tartalmának megváltozását eredményező jogi megoldással nem jogosult helyreállítani az e feltétel okozta jelentős egyenlőtlenséget, mert e lehetőség sérthetné a fogyasztói irányelv 7. cikke által elérni kívánt hosszú távú célt. Mindebből az is következik, hogy az alperes az esetleges egyezség megkötése körében tévesen hivatkozott arra, hogy az EUB ítélezési gyakorlatának az felelne meg, hogy a felperes bizonyos mértékig viseli az árfolyamkockázatot, mivel annak csak a korlátlan fogyasztó általi viselése tisztességtelen.

[30] Eredménytelenül hivatkozott ugyanakkor a felperes a jegybanki alapkamattal történő elszámolásra, mivel a Kúria fent ismertetett Gfv.VI.30.206/2023/2. számú határozatában kifejtettek szerint – amellyel az ítéltábla egyetért – a szerződés egyéb, nem tisztességtelen feltételei – így az abban kikötött kamat – változatlan tartalommal kötik a feleket. Ebből következően nem alapos az alperes ún. egyenértékű kamattal kapcsolatos érvelése sem.

[31] Az alperes a másodfokú eljárásban előterjesztette a szerződéskötéskori árfolyamon és kamatmértékkel történő elszámolást, ami a Kúria fenti határozatának [81]-[82] bekezdése értelmében a 93/13/EGK Irányelv EUB által értelmezett célkitűzéseinek megfelel. Az elszámolás szerint a felperes tartozása 2015. július 13-án 476.743 forint. A felperes az elszámolást az ítéltábla felhívására kizárólag azon okból vitatta, hogy abban nem a jegybanki alapkamattal számolt az alperes, azonban ezen hivatkozása a korábban kifejtettek értelmében nem vezethetett eredményre.

[32] A fentiek alapján a felperes kölcsönszerződésből eredő tartozása 2015. július 13. napján 476.743 forint, amely után köteles az üzletszabályzat XV.1. pontja szerinti mértékű késedelmi kamat fizetésére.

XI.3.

[33] A Kúria több precedensértékű határozatában is rámutatott (Gfv.VII.30.057/2020/2., Gfv.VI.30.246/2022/7.), hogy a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezmények levonása iránti perben a pertárgyérték megállapítása során azt az összeget kell irányadónak tekinteni, amelyhez az alkalmazni kért jogkövetkezmény alapján a fél az állítása szerint hozzájut, illetve amely alól – tartozása részbeni fennmaradása esetében – mentesül. Ebből következően az adott esetben az alperes nem tekinthető 100%-os pervesztesnek, így alappal kifogásolta a fellebbezésében, hogy a törvényszék az összes feljegyzett eljárási illeték megfizetésére, valamint a teljes pártfogó ügyvédi díj viselésére kötelezte.

XI.4.

[34] Az ítéltábla maradéktalanul osztotta ugyanakkor az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a tartozás egyösszegben történő visszafizetése méltánytalan helyzetbe hozná a felperest. A meghatározott 40.000 forintos részletek nagyságrendileg megegyeznek a kölcsönszerződés szerinti törlesztőrészletekkel, melyből következően alaptalan az alperes azon fellebbezési hivatkozása, hogy a részletekben történő teljesítés elrendelése a méltányos érdekeinek figyelmen kívül hagyásával történt.

XII.

[35] A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a rendelkező részben foglaltak szerint azzal nyilvánította érvényessé a kölcsönszerződést, hogy az árfolyamkockázatot teljes egészében az alperes viseli; az alperesi tartozást 2015. július 13-ára 476.743 forintban állapította meg; a késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontját 2015. július 13-ára módosította; ezt meghaladóan – a tartozás megfizetésére kötelező, a kamat mértékére, a részletfizetésre és a kereset részbeni elutasítására vonatkozó – rendelkezéseit helybenhagyta.

[36] Az ítéltábla az elsőfokú eljárás pertárgyértékét a felperes és az alperes által az elsőfokú eljárásban követelt tartozások összegeként 1.802.864 forintban (1.109.145 forint + 693.719 forint) határozta meg, amely után az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kereseti illeték 108.170 forint. Az elsőfokú eljárás módosított pertárgyértéke és a másodfokon megítélt marasztalási összeg aránya szerint az elsőfokú eljárásban a pernyertesség-perveszteség aránya a felperes és az alperes között kerekítve 26 %-74 % volt. Ebben az arányban kell viselniük a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a le nem rótt elsőfokú kereseti illetéket. A közbenső ítélet elleni fellebbezés le nem rótt jogorvoslati illetékét – mivel a másodfokú eljárásban csak a jogalap tekintetében és a keresettel egyezően született döntés – teljes egészben az alperes viseli. Mindezek alapján az alperesnek az IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján 76.127 forint (28.124 forint + 48.000 forint) le nem rótt eljárási illetéket kell megfizetnie az államnak, míg a felperes költségmentessége okán le nem rótt 80.046 forint kereseti illeték az IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad. Az elsőfokú eljárásban a

pernyertesség fenti arányára tekintettel a felperes pártfogó ügyvédjének díját 74 %-ban az alperes köteles viselni.

XIII.

[37] A másodfokú eljárásban a felperes a fellebbezése tekintetében 22%-ban lett pernyertes (a törvényszék 877.743 forint megfizetésére kötelezte; a felperes fellebbezésében – annak pontosítása előtt – 972.158 forintra kérte kötelezni az alperest, ezek együttes összege 1.849.901 forint), mivel a teljes fellebbezési értékből 400.982 forint erejéig volt alapos a kérelme, ami kerekítve 22%-nak felel meg. A régi Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a perköltség viseléséről a részleges pernyertesség arányának megfelelően, az előlegezett költségek figyelembevételével kell határozni. A fellebbezési érték alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerinti illeték 147.992 forint, amelyből az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (IM rendelet) 13. § (2) bekezdése alapján 32.558 forintot köteles viselni, míg felperes költségmentessége okán le nem rótt fennmaradó fellebbezési illeték az IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[38] A felperes fellebbezése tekintetében az alperes 78 %-ban lett pernyertes, ezért a 2.046.221 forint összesített fellebbezési érték (1.849.901 + 196.320) figyelembevételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján 27.644 forint + áfa ügyvédi munkadíjra tarthat igényt. Az alperesi fellebbezés tekintetében az alperes 61 %-ban lett pernyertes, ezért az általa lerótt 15.706 forint fellebbezési illeték 39 %-a, tehát 9.580 forint megfizetésére a felperes köteles. A másodfokú eljárásban 23 %-ban lett pernyertes a felperes így a pártfogó ügyvéd díjának 77%-át lesz köteles az alperes megfizetni az államnak.

[39] Tájékoztatja egyúttal az ítéltábla az illetékfizetésre kötelezettet, hogy az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára történő megfizetés során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni

Budapest, 2023. szeptember 28.

Dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

Dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
Dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.

előadó bíró
bíró

